

Woonstichting De Key
T.a.v. mevrouw K. Verdooren, algemeen directeur-bestuurder
Postbus 2643
1000CP Amsterdam

Betreft: adviesaanvraag zonnepanelenbeleid Lieven de Key

Diemen, 07-02-2022

Advies Arcade Zonnepanelen

Geachte mevrouw Verdooren, beste Karin,

Hartelijk dank voor uw brief van 13 januari 2022 waarin u onze vragen met betrekking tot het plan zonnepanelen beantwoordt. Vooropgesteld blijft het zo dat Arcade blij is met het feit dat Lieven de Key werk maakt van de energietransitie en beleid wil formuleren op het gebied van zonnepanelen. Ook vonden we de bijeenkomst met medewerkers van Lieven de Key op 25 januari 2022 verhelderend.

Door de beantwoording van de vragen, de verhelderende sessie en het inmiddels verkregen jaarplan 2022 van Lieven de Key is Arcade wel iets anders naar de aanvraag en de kern van de aanvraag gaan kijken. Graag zetten wij dit hieronder in onze eigen woorden uiteen om te toetsen of wij de adviesaanvraag goed begrijpen.

1. Zonmotor subsidie

De adviesaanvraag die voor ons ligt, de reden dat Lieven de Key vaart maakt met zonnepanelenbeleid, is dat de gemeente Amsterdam een Zonmotor subsidie voor de Amsterdamse woningcorporaties beschikbaar heeft gesteld. Dat betekent wel dat, zoals ons werd gezegd op de bijeenkomst, de realisatie voor de zomervakantie 2022 gestart moet zijn. In de subsidieregeling duurzame Amsterdamse energie staat verder ondermeer dat uitstel, uiteraard verantwoord, mogelijk is.

2. Voorkeursscenario CVZ

Tijdens het gesprek bleek Lieven de Key een grote voorkeur te hebben om vanuit de door de gemeente verleende subsidie vooral en eerst in te zetten op CVZ-zonnepanelen: dat gaat sneller en hierbij hoeft niet gewacht te worden op dak-onderhoud. Zoals wij begrijpen is dat omdat er niet zoveel panelen nodig zijn voor CVZ-installaties en dat die dan ook makkelijker verplaatst kunnen worden mocht dak-onderhoud noodzakelijk zijn.

3. Individuele panelen

Bij individuele panelen gaat Lieven de Key er van uit dat er maximaal 4 á 5 panelen mogelijk zijn per huishouden. Minder dan 4 panelen is niet rendabel, voor meer dan 5 zijn de daken van de woningen waarschijnlijk te klein. Bijna alle daken zijn te klein om voor elke huurder 4 of 5 zonnepanelen te plaatsen. Lieven de Key stelt een inschrijvingsregeling voor vanuit het principe “wie het eerst komt die het eerst maakt”, met minimaal 4 en hooguit 5 zonnepanelen.

4. Combinatie CVZ-panelen en individuele panelen

Volgens de adviesaanvraag zou het niet mogelijk/wenselijk zijn om in 1 complex CVZ-panelen en individuele panelen te combineren. De reden hierachter is voor ons nog niet volledig duidelijk. In het gesprek heeft Arcade aangegeven dat het juist wenselijk is dat wel te combineren waar mogelijk. Lieven De Key wilde hier nog wel naar kijken als mogelijkheid. Graag wil Arcade duidelijkheid over de mogelijkheid om CVZ-panelen en individuele zonnepanelen te combineren.

5. Adviesrecht versus instemmingsrecht

Lieven de Key is van mening dat op dit gehele traject het adviesrecht van toepassing is en niet het instemmingsrecht. Arcade is van mening dat het hier draait om instemmingsrecht. Voor Arcade m.b.t. veranderingen in het algemene servicekostenbeleid, voor de bewonerscommissies met veranderingen in het complexgewijze servicekostenbeleid en met beleid ten aanzien van (alternatieve) energieopwekking en levering. Graag hoort Arcade de motivatie van Lieven de Key waarom zij denken dat het adviesrecht hier van toepassing is en niet het instemmingsrecht.

6. Jaarplan 2022

In het jaarplan voor 2022 staat het aantal van 960 woningen genoemd:

“Op alle nieuwbouw plaatsen we zonnepanelen. Om op 3 MW uit te komen, betekent dit dat er in de bestaande bouw circa 1,6 MW aan zonnepanelen geplaatst moet worden in de periode tot 2026. Dat zijn ca 4.800 panelen (960 woningen met ieder 5 panelen). De planning voor 2022 op complexniveau volgt uit het inmiddels vastgestelde zonnepanelenbeleid. Financieel zijn naar verwachting voldoende middelen gereserveerd de komende jaren tot 2026 om deze doelstelling te realiseren. In 2022 is dat circa € 1,5 miljoen en daarna structureel € 0,5 miljoen per jaar.”(bladzijde 17 van het jaarplan 2022 van Lieven de Key).

Lieven de Key lijkt dus voor te sorteren op zo'n 320 woningen per jaar tot 2026. De redenering is een rekensom hoeveel panelen en daken nodig zijn om 1,6 MW aan zonnepanelen te plaatsen. De doelen en voorwaarden in de subsidieregeling zonmotor spreken daarentegen over het streven naar een maximale inzet van alternatieve energiebronnen, waaronder zonnepanelen. Lieven de Key lijkt te redeneren vanuit een afgesproken minimum. Arcade pleit voor het uitgaan van maximale doelen: overal waar het kan zonnepanelen plaatsen.

Arcade neemt verder aan dat de zin in bovengenoemd citaat: “het inmiddels vastgestelde zonnepanelenbeleid”, een vergissing is.

Principes en alternatieve voorstellen

Vooropgesteld is Arcade blij dat Lieven de Key beleid op zonnepanelen formuleert. Arcade en haar bewonerscommissies vragen hier al jaren om. Het beleid wat De Key nu voorstelt botst echter wel met een aantal principes van Arcade. Hieronder hebben wij onze principes en alternatieve voorstellen voor u op een rijtje gezet.

1. Maximaliseer de inspanningen

Arcade wil dat de huurders en Lieven de Key samen zoveel als mogelijk hun steentje bijdragen aan een groene toekomst voor Amsterdam. Dat betekent dat wij er groot voorstander van zijn dat op alle daken waar het mogelijk is, het maximum aantal zonnepanelen geplaatst zal worden. De zonmotor subsidie van de gemeente dringt hier ook aan. Maximalisering van alternatieve energiebronnen, waaronder zonnepanelen, wordt in de verantwoording van die regeling een belangrijk doel genoemd.

2. Alle huurders in een complex moeten van de plaatsing van de zonnepanelen op hun dak kunnen profiteren

Arcade is van mening dat er binnen een complex geen scheiding zou mogen bestaan tussen huurders die wel van zonnepanelen profiteren en huurders die dat niet doen. Intekening op basis van “wie het eerst komt, het eerst maalt” zal extra ongelijkheid creëren tussen huurders: huurders met meer geld, meer toegang tot de Nederlandse taal en tot de digitale wereld zullen zich bewuster en sneller inschrijven. Andere huurders zullen buiten de boot vallen.

3. CVZ-panelen als start

Arcade is voorstander van het starten met het aanleggen van zonnepanelen voor het energiegebruik van de algemene voorzieningen in een complex: liften, ledverlichting bergingen,

galerijen etc. Dit als bijna de enige mogelijkheid om snel aan de voorwaarden van de subsidies te voldoen.

4. **Combinatie CVZ- en individuele zonnepanelen moet mogelijk zijn**

Punt 3 geldt wel alleen als het óók beleid wordt om naast de CVZ-panelen in eventueel een latere fase zonnepanelen voor individueel gebruik en/of verlaging energierekening door afdracht aan netwerk te plaatsen.

5. **Doe recht aan initiatieven van bewonerscommissies** die al jaren vragen om zonnepanelen. Gebruik hen om mensen te enthousiasmeren en kijk of hun complex als 1 van de eerste in aanmerking kan komen.

6. **Voorkeur voor afdracht opgewekte energie aan netwerk energieleveranciers**

Arcade heeft een sterke voorkeur om de opgewekte energie terug te leveren aan een energieleverancier en dit te vertalen naar de rekeningen van alle huurders. Hoe dit uitgewerkt moet worden zou onderwerp van discussie moeten zijn. Bijkomende voordelen zijn velerlei:

- er hoeven geen leidingen doorgetrokken te worden naar de individuele woningen, wat scheelt in materiaal(kosten en afval).
- Geen inschrijvingsprocedures meer
- Geen klachten over willekeur en andere procesklachten
- Toekomstige huurders delen ook in de pret, dus niemand wordt achtergesteld/bij voorbaat uitgezonderd.

In de subsidievoorwaarden zonmotor wordt ook de eis gesteld dat huurders duidelijk profijt moeten hebben van de plaatsing van zonnepanelen. Er staat geen eis dat de zonnepanelen rechtstreeks verbonden moeten worden met de individuele woningen. Sinds april 2021 is rechtstreekse afdracht aan energieleveranciers ook toegestaan. Zie in de bijlage 'brief minister ontwerpbesluit BTIV', onder pagina 48 'Duurzame energieopwekking.'

6. **Circulariteit en afvalverwerking**

In het gesprek bleek dat met deze vragen nog geen rekening gehouden is bij het bepalen van het beleid. Arcade dringt erop aan in het opstellen van het beleid voor de hele energietransitie de circulariteit van de zonnepanelen en de eventuele afvalverwerking uit te werken.

7. **De prijs**

De prijs van 2 euro per paneel per maand voor individuele huurders zoals voorgesteld in de individuele regeling lijkt Arcade redelijk. In ons tegenvoorstel gaan we uit van een maximale hoeveelheid zonnepanelen op een dak en van een verdeling van de opbrengsten onder alle huurders, wat betekent dat de prijs van 2 euro per maand per geplaatst paneel (behalve die voor de CVZ-meter) dan ook verdeeld zou moeten worden over alle huurders.

Een andere oplossing zou kunnen zijn om af te spreken hoeveel procent van de opbrengst door Lieven de Key mag worden ingehouden voor installatie en onderhoud en vervanging.

8. **Koppeling aan andere initiatieven rond energiebeleid**

Volgens Arcade dient het zonnepanelenbeleid gekoppeld te worden aan initiatieven zoals:

1. De fixbrigade (combinatie energiecoaches en tegelijkertijd toepassen van kleine maatregelen voor isolatie). De subsidievoorwaarden van zonmotor vragen ook om zonnepanelenbeleid te koppelen aan initiatieven om mensen aan het werk te helpen.
2. Koppeling aan de voorlichting over, plus het mogelijk maken van, overstap op elektrisch koken. Dit staat ook in het jaarplan 2022 van Lieven de Key (pagina 18). Arcade is van mening dat de doelen voor overstap op elektrisch koken in het jaarplan 2022 te beperkt zijn en opgeschroefd dienen te worden: meer bekendheid daaraan geven, o.a. maar niet alleen door koppeling aan dit zonnepanelenbeleid.
3. Bekijk ook altijd de mogelijkheid tot vergroening cq waterproof maken van de daken in combinatie met de plaatsing van zonnepanelen.

Conclusie

Arcade concludeert hierop het volgende:

1. Alle huurders dienen zoveel mogelijk profijt van het nieuwe zonnepanelenbeleid van Lieven de Key te hebben.
2. Lieven de Key dient te streven naar een maximalisering van de plaatsing van zonnepanelen per dak/complex. De huidige doelen zijn te beperkt.

3. Arcade onderschrijft de strategie van CVZ-panelen: eerst en snel, mits, en alleen mits het mogelijk blijft dat ook op die CVZ-daken waar dat kan meer (individuele) panelen geplaatst kunnen worden.
4. Een overweging zou kunnen zijn om het advies te splitsen, mits voldaan kan worden aan conclusie punt 3: eerst een advies wat betreft CVZ-panelen, om de zonmotor subsidie van de gemeente Amsterdam niet mis te lopen. Na akkoord hierover uitgebreid samenwerken om een maximaal beleid voor zonnepanelen voor individuele huurders te ontwikkelen.
5. Arcade is van mening dat het zonnepanelenbeleid gekoppeld zou moeten worden aan doelen op het gebied van de circulariteit van de zonnepanelen en het voorkomen van het creëren van een afvalberg van niet te hergebruiken zonnepanelen; advies is om dit op te nemen in het algemene energietransitie-beleid dat binnenkort aan Arcade voorgelegd gaat worden.

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Arcade

Helmie Bijleveld

Bijlage: 'brief minister ontwerpbesluit BTIV', onder pagina 48 'Duurzame energieopwekking.'

Huurderskoepel Arcade

Vereniging voor huurders van Woonstichting de Key en Lieve de Stad BV